

Kjære lærer!

Takk for at du har meldt klassen din på Aksjon Gjenvinning. Vi håper aksjonen blir morsom og lærerik. Elevene får utforske resirkulering, forvaltning av ressurser, kretsløp og hvordan vi kan ta vare på jorda på en forsvarlig måte.

Aksjonen består av to deler, og dere velger selv om dere ønsker å delta på én eller begge delene. Bruk gjerne forslag til vedlagte timeplan når du planlegger undervisningen.

Aksjonen varer fra 27 okt. – 14. nov. 2025.

DEL 1: RESIRKULERING

1. Elevene skal samle inn metallemballasje hjemme. Kategoriene er: grillformer, hermetikkbokser, folie og tuber.
2. Elevene skal ikke ta med emballasjen på skolen, men levere den til gjenvinning.
3. Elevene skal registrere hvor mange enheter de har resirkulert, på et eget *rapporteringskort*. Kortene leverer de til deg, så du kan registrere klassens samlede resultat på klasseplakaten og på aksjongjenvinning.no. Gjør det gjerne hver uke, og følg med på hvordan dere ligger an i forhold til andre klasser!

DEL 2:

Årets kreative oppgave er å lage en liten video om hvorfor vi skal resirkulere metallemballasje. Elevene kan velge blant tre ulike oppgaver: en informasjonsfilm, en film med Kavli-tuber i hovedrollen, eller en spinnvill konspirasjonsteori!

PREMIER

I desember 2025 kårer vi én vinnerklasse i resirkuleringsdelen, og én vinnerklasse i den kreative delen. Hver klasse vinner 15.000 kroner fra Hydro og Norsk Metallgjenvinning, til en klassetur med faglig innhold!

AKSJON GJENVINNING 2025 BERØRER BLÅ DISSE KOMPETANSEMÅLENE:

Naturfag: Stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomener, identifisere variabler og samle data for å finne svar, å skille mellom observasjoner og slutninger

Matematikk: logge, sortere, presentere og lese data i tabeller og diagrammer, og begrunne valget av framstilling

Norsk: presentere faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser, leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster

Kunst og håndverk: bruke ulike håndverktøy og elektriske verktøy for å bearbeide og sammenføyte harde, plastiske og myke materialer

Les mer på aksjongjenvinning.no

1. ØKT: AKSJON GJENVINNING 2025 STARTER!

1 AKSJONSSTART MED EKSPERIMENT: Start årets aksjon ved å utføre eksperimentet som dere som meldte dere på først, har fått fra Forskerfabrikken. Her skal dere tenke kreativt og systematisk, mens dere grubler på en mystisk væske som skifter farge.

2 OM AKSJONEN: Snakk om gjenvinning og aksjonen. Se filmen om hva dere skal gjøre på aksjongjenvinning.no/aksjonsdelene

3 PLANLEGG: Legg en plan for hvordan dere skal samle inn og gjenvinne metallemballasje på en systematisk måte. Husk at elevene kun skal samle inn emballasje fra egen husholdning.

Del ut rapporteringskortene elevene skal fylle ut. Forstår alle dem? Hvordan kan vi sikre at det blir riktig?

*Husk:
Heng opp klasse-
plakaten så elevene
kan se egne
resultater underveis!*

2. ØKT: VELG KREATIV OPPGAVE

4 SKRIV MANUS: Les den kreative oppgaven. La elevene diskutere i grupper hvordan de vil løse den.

Skriv manus for filmen de vil lage.

Se tips til hvordan elevene kan løse oppgaven på aksjongjenvinning.no/aksjonsdelene

NB: Dere kan sende inn maksimalt 3 filmer per klasse!

*Husk:
Minn elevene på å
levere registrerings-
kortene!*

3. ØKT: LAG FILM

5 FILMEN : Dere må filme i stående format, og filmen må være 20-60 sekunder lang. Husk godt lys, og unngå forstyrrende lyd i bakgrunnen.

6 SEND INN FILMER OG ALLE RESULTATENE :

Send inn maks. 3 filmer per klasse, via denne lenken: aksjongjenvinning.filemail.com Husk å også sende inn resultatene fra årets innsamling. *Min side* stenger én uke etter aksjonsslutt.

Frist: fredag 21. november 2025.

*Husk:
Minn elevene på å
levere registrerings-
kortene!*

4. ØKT: STEM PÅ KLASSENS FAVORITT

7 SE DE 10 FINALIST-FILMENE:

Vi plukker ut filmbidragene som går til årets finale. Fra 3. – 10. desember kan dere gå inn og stemme på klassens favoritt blant disse finalistene!

Den 15. desember publiserer vi kåringen av vinnerne i både gjenvinningsdelen og den kreative delen i Aksjon Gjenvinning 2025!

TIPS:

La elevene ta quizen om hvor ren emballasjen må være!

TIPS:

Arranger kåring der klassen stemmer på sine tre favoritt-filmer!

TIPS:

La elevene teste ut memory-spillet på nettsiden!

1. ØKT AKSJON GJENVINNING STARTER

I årets Aksjon Gjenvinning inviterer vi alle som deltar i aksjonen, til å trene på to av superkreftene i Forskerfabrikken. Dere skal både tenke kreativt og systematisk for å løse en gåte.

Du skal vise elevene dine en farget væske, og når du heller vann i den, blir den hvit! Hvorfor er det slik?

Kan dere tenke kreativt og lage ulike hypoteser? Kan dere tenke systematisk for å teste hypotesene?

Kompetansemål

- stille spørsmål og lage hypoteser om naturfaglige fenomener, identifisere variabler og samle data for å finne svar
- skille mellom observasjoner og slutninger, organisere data, bruke årsak-virkning-argumenter, trekke slutninger, vurdere og presentere funn

1 AKSJONSSTART: VI FORSKER MED FORSKERFABRIKKEN

Praktiske forberedelser uten at elevene ser det:

1. Fyll ca. 25 ml kaldt vann i et av glassene. Tilsett noen dråper av malingen og roter væsken slik at malingen løser seg. Pass på at du ikke bruker mer enn at du kan gjenta eksperimentet 2-4 ganger.

2. Gjør klart varmt vann i et av de to andre glassene. Hold orden på hva som er hva.

Slik gjør dere:

3. Fortell at i dag starter dere med Aksjon Gjenvinning.
4. Først skal dere øve litt på å forske med utstyr dere har fått fra Forskerfabrikken.
5. Hold opp glasset med farget vann. Spør hva slags væske de tror det er. Fortell at du har oppdaget noe rart med denne væsken. Når du heller vann i, blir fargen borte. I stedet blir løsningen hvit.
6. Hell sakte varmt vann i løsningen. Stopp så snart du har fått hvit løsning. Hvorfor skjedde dette?
7. Fortell at det som er enda merkeligere er at når du henter vann fra springen og heller det oppi, blir det farge igjen. Hent kaldt vann fra springen (bruk det siste glasset) og tilsett til løsningen. Den får tilbake fargen.
8. Hva kan forklare disse fargeforandringene? La elevene komme med for-

slag. Skriv ned hypoteser i form av «Jeg tror at vannet skifter farge fordi.....».

9. Kan dere teste hypotesene? Hvis de ikke kommer på det selv, kan du forsøke å lede dem inn på dette med temperaturen på vannet. Sørg for at dere utforsker hva som skjer når maling som er løst i kaldt vann får tilsatt varmt vann og motsatt.
10. Fortell at denne malingen kalles termokromatisk maling. Det betyr at den skifter farge når det blir varmere.
11. Snakk om hvordan dere har tenkt. Da dere lagde hypoteser, var dere kreative. Hvis dere testet en hypotese, tenkte dere systematisk. Slik kan dere tenke i mange ulike sammenhenger, også i

DETTE TRENGER DERE

- 5 ml termokromatisk maling (tilsendt fra Forskerfabrikken).
- 3 glass.
- Termometer (hvis du har).

Aksjon Gjenvinning. Når dere samler inn metallemballasje og holder orden på hvor mye dere har samlet inn, må dere tenke systematisk. Hvis dere blir med på den kreative konkurransen, må dere også tenke kreativt.

12. Hva er vitsen med gjenvinning? Få frem at vi sparer energi og ressurser ved å bruke materialer på nytt. Det gjelder både for papir, metall og glass.

2 OM AKSJONEN

Se filmen om hva dere skal gjøre på aksjongjenvinning.no/aksjonsdelene/

Del ut rapporteringskortene elevene skal fylle ut underveis i aksjonen.

3 PLANLEGG

Legg en plan for hvordan dere skal samle inn og gjenvinne metallemballasje på en systematisk måte, og gå gjennom de fire kategoriene: grillformer, hermetikkbokser, aluminiumsfolie og tuber.

2. ØKT VELG KREATIV OPPGAVE

4 SKRIV MANUS

Årets kreative oppgave er å lage en liten video om hvorfor vi skal resirkulere metallemballasje. Målgruppen er foreldre, besteforeldre og andre voksne. La elevene diskutere i grupper hvordan de vil løse den. Skriv manus for filmene de vil lage.

Dere kan velge blant disse oppgavene, og sende inn opptil tre ulike filmer per klasse.

1. **Lag en informasjonsfilm om poenget med resirkulering av metallemballasje**
Prøv å få med det dere mener er de viktigste argumentene for resirkulering. Det er flott hvis dere viser med bilder hvorfor resirkulering er viktig.

Tips: Dere kan for eksempel intervju noen om hvorfor de synes det er viktig med resirkulering. Eller kanskje dere kan bruke ironi, og fortell om alt som er dårlig med resirkulering?

2. **Lag en film med Kavli-tuber i hovedrollen**

Tubene kan enten snakke med hverandre om gjenvinning, eller så kan dere spille inn en fortellerstemme om gjenvinning, og illustrere det som blir sagt med tubene.

Tips: Kanskje dere kan ta utgangspunkt i «Livet etter tube-døden?» Hent for eksempel inspirasjon i forskjellige religioner og la tubene ha ulike holdninger som de diskuterer med hverandre. Kanskje noen håper på å bli gjenvunnet (reinkarnert) som en sykkel, brusboks eller lignende, mens en annen kanskje ikke tror på et liv etter dette; «man blir bare søppel»?

3. **Lag en utrolig historie om hva som skjer med aluminiumet og annen metallemballasje etter gjenvinningen**

Finn på en utrolig historie, og legg det frem som om det er helt sant og riktig.

Et eksempel til inspirasjon kan være:

“Visste du at om fire år kommer resirkulert aluminium å bli brukt til å lage syntetiske hodelus som kan plasseres i hårsveisen og eliminere en hel lusekoloni på under fire timer – samtidig som de synger julesanger?”

(Pause)

Så har jeg hørt at det er bra for klima også... resirkulering altså.»

For at denne oppgaven skal fungere bør historien være ganske overdreven. Husk å avslutte med at resirkulering også er bra for klima.

3. ØKT LAG FLIM

5 LAG FILM

I denne økten skal dere spille inn elevenes filmer, basert på manus. Filmene skal deretter sendes inn til Forskerfabrikken.

Husk godt lys, og unngå forstyrrende lyd i bakgrunnen.

Klassen kan sende inn maksimalt tre bidrag til sammen.

FRIST: fredag 21. november 2025

Kriterier:

- Film i stående format
- Lengden på filmen er 20-60 sekunder.

Kun filmer som oppfyller disse kravene, blir vurdert av juryen.

Klassens filmbidrag lastes opp via Filemail. Husk å merke filene med skolenavn og klasse.

aksjongjenvinning.filemail.com

6 SEND INN FILMBIDRAG OG RESULTATENE

Send inn klassens filmbidrag via Filemail, samt resultatet fra innsamlingen, basert på rapporteringskortene fra elevene. Det gjør du under *Min side* på aksjongjenvinning.no, innen 21. november.

NB: Min side stenger én uke etter aksjons-slutt. Etter det vil det ikke være mulig å sende inn resultatene fra gjenvinningskonkurransen.

4. ØKT: STEM PÅ KLASSENS FAVORITT

8 SE FINALIST-BIDRAGENE:

I perioden 3.-10. desember kan klassen gå inn og se de utvalgte finalistene. Så kan klassen stemme på sin favoritt.

Juryen kårer deretter vinnerne i både innsamlingsdelen og den kreative delen av årets Aksjon Gjenvinning. Denne kåringen kan dere se fra den 15. desember.

Lenken finner dere på aksjongjenvinning.no, samt at den blir tilsendt i vårt nyhetsbrev.

Registrer hvor mye elevene dine har samlet inn,
og legg inn resultatene hver uke på
aksjongjenvinning.no.

På nettsiden finner du også undervisningsopplegg,
og tips til morsomme aktiviteter for elevene.

HVORFOR ALUMINIUM?

Aluminium er et metall som kan resirkuleres i det uendelige. Det er sterkt, lett å forme og har lav vekt. Med energien som kreves for å lage én ny aluminiumsboks, kan vi lage 20 resirkulerte bokser. Altså sparer vi energi når vi resirkulerer.

AKSJON GJENVINNING

arrangeres av Hydro, Norsk Metallgjenvinning,
Forskerfabrikken og Kavli